

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ОСВІТИ ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА**

ЗАТВЕРЖЕНО

Рішення вченої ради

НМАПО імені П. Л. Шупика

Протокол 12.12.2018 № 10

Уведено в дію

Наказ НМАПО імені П. Л. Шупика

13.12.2018 № 5019

**СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ
БІБЛІОТЕКИ НМАПО ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА
на період до 2022 року**

1. Загальна частина

Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика (далі – НМАПО імені П. Л. Шупика) розвивається як центр інноваційної освіти, комунікації та інформатизації, з цілеспрямованим переходом на сучасний європейський вищий навчальний заклад, зі збереженням здобутків в галузі медичної науки, освіти та практики, розвитком найкращих національних академічних традицій в підвищенні якості підготовки та перепідготовки висококваліфікованих фахівців.

Бібліотека НМАПО імені П. Л. Шупика (далі – бібліотека) є базовим елементом освітньої, наукової, інформаційної інфраструктури НМАПО імені П. Л. Шупика.

Стратегія розвитку бібліотеки НМАПО імені П. Л. Шупика (далі – Стратегія) є рамковим документом, що формує бачення ролі бібліотечної справи у межах НМАПО імені П. Л. Шупика, визначає пріоритети у діяльності бібліотеки. Вона враховує основні положення та аналіз зовнішнього і внутрішнього контексту діяльності бібліотеки, враховує загальнодержавні та загальноосвітні тренди, що визначатимуть у найближчій перспективі розвиток бібліотечно-інформаційної справи.

Метою Стратегії є визначення ключових проблем розвитку бібліотеки, пріоритетів у її діяльності щодо забезпечення напрямів розвитку НМАПО імені П. Л. Шупика та визначення основних завдань у реалізації цієї діяльності.

Стратегію розроблено як загальне бачення напрямів діяльності бібліотеки, що буде реалізовуватися спільно з іншими підрозділами НМАПО імені П. Л. Шупика.

Нова стратегія побудови сучасної бібліотечної роботи базується на забезпеченні вільного доступу до інформації і документів усім категоріям користувачів, незалежно від місця їх перебування.

Основною місією бібліотеки є розвиток, створення, збереження власних і світових інформаційних ресурсів, які відповідають освітньому та науковому процесам в НМАПО імені П. Л. Шупика, організація доступу до згаданих ресурсів та їх використання; забезпечення інформаційно-дослідницьких потреб наукових, науково-педагогічних та педагогічних працівників НМАПО імені П. Л. Шупика і осіб, що навчаються (слухачів, лікарів-інтернів, клінічних ординаторів, аспірантів та докторантів).

Враховуючи запити від професійної спільноти на нові знання і нові концепти в бібліотечно-інформаційній сфері, бібліотека усвідомлює шляхи трансформації професії, які мають посилити її імідж та імідж бібліотеки як

суспільно значимої інституції; скоротити розрив між потребами користувачів і технологічними спроможностями бібліотек.

Виходячи з цього, принципами діяльності бібліотеки є:

1) якість – бібліотека забезпечує ефективність бібліотечного сервісу та програм діяльності бібліотеки для своїх користувачів, використовуючи найвищі стандарти в організації управління;

2) відкритість – бібліотека підтримує принципи академічної свободи та буде весь сервіс на основі відкритості та доступності;

3) різноманітність – бібліотека поважає інформаційні потреби та запити користувачів, прагне до урізноманітнення своїх колекцій;

4) співробітництво – бібліотека взаємодіє зі структурними підрозділами НМАПО імені П. Л. Шупика, надає інформаційні ресурси для підтримки освітніх та дослідницьких програм, а також співпрацює з бібліотеками України;

5) інновації – бібліотека вивчає та запроваджує сучасні досягнення в бібліотечно-інформаційній галузі.

2. Правове забезпечення функціонування бібліотеки з урахуванням змін та доповнень на 2018 рік

Стратегія розвитку бібліотеки НМАПО імені П. Л. Шупика розроблена відповідно до Законів України, Постанов Кабінету Міністрів України, наказів Міністерства освіти і науки України, Міністерства культури України.

Закони України:

- Про бібліотеки і бібліотечну справу: Закон України від 27 січня 1995 № 32/95-ВР;

- Про вищу освіту: Закон України від 1.07.2014 № 1556-VII;

- Про інформацію: Закон України від 2.10.1992 № 2657-XII;

- Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23.12.1993 № 3792-XII;

- Про професійний розвиток працівників: Закон України від 12.01.2012 № 4312-VI;

- Про захист персональних даних: Закон України від 01.06.2010 № 2297-VI;

- Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 № 848-VIII.

Постанови Кабінету Міністрів України:

- Про підвищення заробітної плати працівникам бібліотек: постанова Кабінету Міністрів України від 30.09.2009 № 1073;

- Про здійснення попередньої оплати товарів, робіт і послуг, що закуповуються за бюджетні кошти: Постанова Кабінету Міністрів України від 23.04.2014 № 117.

Накази Міністерства культури України:

- Про впорядкування умов оплати праці працівників культури на основі Єдиної тарифної сітки: Наказ Міністерства культури України 18.10.2005 № 745;

- Про затвердження Положення про проведення атестації працівників підприємств, установ, організацій та закладів галузі культури: Наказ Міністерства культури і туризму України від 16.07.2007 № 44;

- Про затвердження Державного стандарту надання безоплатних послуг клубними та бібліотечними закладами культури державної та комунальної форм власності: Наказ Міністерства культури України від 15.10.2013 № 983;

- Про затвердження Порядку визначення вартості та надання платних послуг закладами культури, заснованими на державній та комунальній формі власності: Наказ Міністерства культури України, Міністерства фінансів України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 01.12.2015 № 1004/1113/1556.

Накази Міністерства економічного розвитку і торгівлі України:

- Про затвердження форм документів у сфері публічних закупівель: Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 22.03.2016 № 490.

Накази Міністерства фінансів України:

- Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань: Наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014 № 879;

- Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства фінансів України з бухгалтерського обліку: Наказ Міністерства фінансів України від 25.11.2014 № 1163.

3. Фінансування бібліотеки

Діяльність бібліотеки фінансується у встановленому порядку, за принципом цільового виділення коштів у межах бюджету НМАПО імені П. Л. Шупика та залучення позабюджетних коштів.

При плануванні обсягу фінансування розвитку бібліотеки враховується динаміка зростання бібліотечного фонду та його оновлення.

Комплектування бібліотечного фонду, включає передплату на друковані періодичні видання, електронні видання, яка проводиться за наявності заявок кафедр НМАПО імені П. Л. Шупика та забезпечується на рівні, достатньому

для інформаційного забезпечення освітнього процесу і науково-дослідницької роботи.

4. Основні функції бібліотеки

1. Акумуляюча – бібліотека накопичує, формує, систематизує і зберігає бібліотечні, інформаційні ресурси.

2. Інформаційна – бібліотека надає інформацію про наявні ресурси та надає доступ до віддалених електронних ресурсів; здійснюється інформаційне обслуговування у традиційному та електронному режимах; забезпечення діяльності інтернет-центру; навчання інформаційній культурі.

3. Консультативна – бібліотека надає консультації користувачам в використанні довідко-бібліографічного апарату і в присвоєнні індексу УДК до наукових робіт.

4. Соціальна – бібліотека сприяє розвитку здібності користувачів до самоосвіти і адаптації користувачів у сучасному інформатизованому суспільстві.

5. Координуюча – бібліотека погоджує свою діяльність з усіма підрозділами НМАПО імені П. Л. Шупика в сфері інформаційного забезпечення освітнього процесу, науково-дослідної роботи.

6. Культурологічна – бібліотека вивчає інформаційні потреби користувачів, використовуючи різні форми і методи індивідуального, групового і масового інформування. Проводить опитування та дослідження читацьких інтересів з метою їх задоволення.

7. Науково-методична – бібліотека проводить аналітичну, організаційну, консультативну роботу з вдосконалення всіх напрямків своєї діяльності.

5. Сучасний стан бібліотечної справи в НМАПО імені П. Л. Шупика та проблеми на розв'язання яких спрямована Стратегія

Бібліотека знаходиться на першому поверсі теоретичного корпусу НМАПО імені П. Л. Шупика. Загальна площа 560 м².

Щорічно послугами бібліотеки за єдиною реєстраційною картотекою (єдиним реєстраційним обліком) обслуговується близько 5 тисяч користувачів: лікарів-інтернів, слухачів циклів, ПАЦ, ТУ, спеціалізації та стажування, клінічних ординаторів, наукових працівників, професорсько-викладацького складу та працівників НМАПО імені П. Л. Шупика.

Щорічно бібліотечний фонд поповнюється виключно профільною (медичною та фармацевтичною) літературою. Всі примірники літератури, які надходять до бібліотеки обліковуються в сумарній, інвентарній книгах, а

також реєструється в картковому та електронному каталогах бібліотеки з присвоєнням штрих-коду.

Діяльність бібліотеки із відповідного бібліотечно-інформаційного обслуговування базується на використанні автоматизованої системи «Бібліограф», функціонування якої забезпечується бібліотечним сервером, що включає 4 автоматизовані робочих місця (АРМ) бібліотекарів.

Штат бібліотеки забезпечує виконання основних завдань книгозбірні: забезпечення якісного, оперативного інформаційного та бібліотечно-бібліографічного обслуговування, формування, обробки та зберігання бібліотечного фонду, розширення номенклатури бібліотечно-інформаційних послуг, створення електронних баз даних.

Зростання ролі бібліотеки у глобальному та академічному інформаційному середовищі гальмує відсутність належної законодавчої бази (відмінено ряд стандартів щодо бібліотечної діяльності) та міжнародних угод щодо ефективної міжнародної співпраці та обміну інформацією.

Водночас існують серйозні проблеми, що суттєво гальмують процеси трансформації та подальшого інтенсивного розвитку бібліотечної справи в НМАПО імені П. Л. Шупика, серед яких:

- невідповідність чинної нормативно-правової бази та стандартів бібліотечної діяльності потребам розвитку бібліотечної справи в цілому та бібліотеки зокрема, що унеможливорює її інтеграцію у глобальне інформаційне середовище;

- відсутність стабільної системи фінансування бібліотеки в обсягах, достатніх для її ефективної діяльності і розвитку;

- недоліки у кадровому забезпеченні бібліотеки (недостатня кількість штатних одиниць для виконання ряду вузькоспеціалізованих напрямів діяльності, зокрема в здійсненні наукової роботи в сфері бібліотечно-інформаційної діяльності);

- відсутність підтримуваних державою національних проектів та дослідницьких програм, спрямованих на розвиток єдиного інформаційного простору в Україні та інтеграцію її у глобальний інформаційний простір;

- відсутність постійного оновлення технічних засобів та програмного забезпечення;

- брак знань і навичок щодо міжнародної співпраці; належного підвищення фахового рівня та самоосвіти персоналу бібліотеки.

Бібліотечна справа в НМАПО імені П. Л. Шупика потребує низки комплексних системних організаційних, структурних і технологічних змін, узгоджених із сучасними світовими тенденціями.

6. Стратегічні напрями розвитку бібліотечної справи НМАПО імені П. Л. Шупика та шляхи їх реалізації

1. Удосконалення нормативно-правової бази, яка стосується діяльності та роботи бібліотеки.

Реалізація напряму передбачає співпрацю та партнерство з адміністрацією та структурними підрозділами НМАПО імені П. Л. Шупика.

Очікувані результати:

Приведення законодавчої бази бібліотеки у відповідність до сучасних потреб розвитку бібліотечної справи та інформаційно-бібліотечного обслуговування.

2. Створення нової архітектури інтегрованої наукової бібліотеки на основі існуючої матеріальної, інформаційної та документальної бази бібліотеки НМАПО імені П. Л. Шупика.

Реалізація напряму передбачає створення гнучкої та динамічної структури бібліотеки, спрямованої на надання широкого спектру послуг та здійснення науково-дослідної діяльності в галузі бібліотекознавства. Обґрунтування завдань подальшої модернізації внутрішнього організаційного та технологічного середовищ.

Очікувані результати:

Розширення основних функцій бібліотеки.

3. Підвищення якості та доступності фондів бібліотеки та інформаційних ресурсів науково-педагогічних працівників і осіб, які навчаються в НМАПО імені П. Л. Шупика.

Реалізація напряму передбачає систематичний моніторинг книжкового ринку, новин видавничої медичної галузі та, відповідно, подальше формування фондів бібліотеки згідно з освітньою, науково-дослідною місією НМАПО імені П. Л. Шупика на основі постійної тісної співпраці з факультетами.

Ведення обліку запитів та відмов користувачам з метою формування якісного списку документів для придбання (доукомплектування). Впровадження роботи зі створення фонду рідкісних видань: відбір рідкісних видань з фонду бібліотеки. Відповідно до наказу Міністерства культури України «Про затвердження Порядку відбору рукописних книг, рідкісних і цінних видань до Державного реєстру національного культурного надбання» розробка регламентуючої документації документів по роботі з рідкісними виданнями.

Моніторинг використання окремих підрозділів фонду та вилучення з фонду непрофільних, застарілих за змістом видань. Забезпечення належних умов для фізичного збереження фондів.

Очікувані результати:

Інтенсивний розвиток та актуалізація документно-інформаційних ресурсів бібліотек на традиційних та електронних носіях і забезпечення доступу до них. Збільшення кількості запитуваних видань і таким чином збільшення читацької аудиторії та рівня задоволення її потреб.

Збільшення показника оновлення фонду та його якості.

4. Здійснення наукової діяльності бібліотеки.

Реалізація напряму передбачає сприяння науковій та навчально-методичній діяльності кафедр та науково-педагогічних працівників НМАПО імені П. Л. Шупика. Розвиток бібліотечно-інформаційного сервісу на базі електронного залу.

Очікувані результати:

Забезпечення зберігання наукових надбань (цифрових колекцій статей науковців НМАПО імені П. Л. Шупика); бібліографування творчого доробку працівників НМАПО імені П. Л. Шупика, укладання та видання бібліографічних покажчиків; виявлення цінних та рідкісних видань; участь у наукових конференціях, семінарах, презентаціях.

5. Оновлення матеріально-технічної бази бібліотеки.

Реалізація напряму передбачає оновлення комп'ютерного парку для забезпечення якісної роботи персоналу. Придбання оргтехніки на підставі щорічного планування. Придбання нового, виокремленого, сервера для забезпечення безперервної роботи електронної бібліотеки з гарантуванням вільного використання дозволених джерел і способів отримання інформації. Та, відповідно, подальшого збільшення навантаження, а звідси й пропорційного збільшення відвідувачів сайту.

Очікувані результати:

Удосконалення бібліотечно-бібліографічних процесів на базі сучасних інформаційних та бібліотечних технологій, комп'ютерних і інших технічних засобів .

6. Удосконалення довідково-бібліографічного апарату: традиційного, електронного.

Реалізація напряму передбачає нарощування власних електронних ресурсів (інституційний репозитарій, повнотекстові бази даних, створення повного електронного каталогу бібліотеки з використанням штрих-кодуювання).

Поступова ретроконверсія традиційних каталогів у електронний каталог.

Удосконалення лінгвістичного забезпечення електронного каталогу з метою багатоаспектного розкриття бібліотечних фондів, в т.ч. за допомогою

автоматизованих баз даних універсальної десятичної класифікації (УДК) в програмному забезпеченні «Бібліограф».

Очікувані результати:

Підвищення рівня і якості бібліотечно-бібліографічного й інформаційного сервісу користувачів бібліотеки. Надання вільного доступу до інформації для користувачів та інтеграція бази даних в інформаційний простір.

7. Модернізація бібліотечних послуг та перетворення бібліотеки в сучасний бібліотечний інформаційно - ресурсний центр.

Реалізація напряму передбачає перехід на автоматизоване бібліотечне обслуговування всіх категорій користувачів, створення і постійне оновлення бази даних користувачів. Впровадження в систему обслуговування користувачів штрих-код квитків слухача (інтерна), посвідчень співробітників академії. Організація електронного замовлення користувачами необхідних документів через електронний каталог. Можливість забезпечення віддаленого доступу до баз даних бібліотеки. Створення, підтримка та просування інформаційних сторінок бібліотеки в соціальних мережах.

Очікувані результати: інтеграція бібліотеки у світову мережу освітніх послуг і наукових комунікацій. Збільшення якісних і кількісних показників роботи бібліотеки шляхом залучення віртуальних користувачів.

8. Забезпечення професійного розвитку персоналу бібліотек через оновлену систему бібліотечно-інформаційної освіти та підвищення кваліфікації.

Реалізація напряму передбачає подальший розвиток кадрового потенціалу як носія знань, що відповідає завданням бібліотеки НМАПО імені П. Л. Шупика.

Удосконалення системи підвищення кваліфікації співробітників бібліотеки шляхом її участі у роботі відповідних курсів, тренінгів.

Участь співробітників бібліотеки в роботі міжнародних, всеукраїнських і регіональних науково-практичних фахових конференціях і семінарах.

Залучення до роботи Української бібліотечної асоціації як інноваційної платформи для розвитку професійного потенціалу бібліотечних спеціалістів та стати рівноправним партнером секції «Медичних бібліотек України».

Очікувані результати:

Розвиток професійного самоусвідомлення. Підвищення статусу бібліотеки і бібліотекаря як менеджера інформаційних ресурсів. Створення професійної команди для забезпечення високого рівня бібліотечних послуг. Підвищення кваліфікації персоналу бібліотеки в інтерактивній формі.

9. Науковий супровід розвитку бібліотек в умовах якісних змін.

Реалізація *напрямую передбачає* забезпечення наукового супроводу бібліотечно-інформаційної діяльності для якісних трансформацій і сталого розвитку бібліотечної справи.

Для досягнення зазначеної мети необхідно вжити таких заходів:

- спрямовувати фундаментальні та прикладні наукові дослідження на розв'язання нагальних проблем розвитку бібліотечної справи відповідно до світових тенденцій та надавати їй підтримку з боку адміністрації НМАПО імені П. Л. Шупика;

- стимулювати проведення наукових досліджень, залучаючи аспірантів, докторантів та наукових працівників НМАПО імені П. Л. Шупика;

- розвивати міжнародне співробітництво у сфері наукової і науково-технічної діяльності.

Очікувані результати:

Стимулювання інноваційного розвитку бібліотеки. Впровадження результатів наукових досліджень у практику діяльності бібліотеки. Забезпечення високої якості наукових досліджень.

10. Розвиток ефективних комунікацій

Реалізація *напрямую передбачає* створення системи ефективною внутрішньої та зовнішньої комунікації для розвитку партнерства, просування спільних цінностей та досягнення стратегічних результатів.

Для досягнення зазначеної мети необхідно вжити таких заходів:

- удосконалити внутрішню професійну комунікацію;
- розвивати міжнародні професійні зв'язки.

Очікувані результати:

Створення позитивного іміджу бібліотеки, бібліотекаря та бібліотечної професії. Бібліотека сприймається суспільством як важливий чинник сталого розвитку.

7. Ризики:

1. Скорочення або відсутність повноцінного фінансування на :

- поповнення фонду Бібліотеки;
- підтримки програмного та апаратного забезпечення.

2. Втрата користувачів через:

- стрімкий розвиток технологій;
- активне використання Інтернету, електронних баз даних, фондів бібліотек навчальних закладів з вільним доступом до власних та світових повнотекстових баз даних, особистих книжкових зібрань.

3. Небажання влади сприяти розвитку бібліотек.

8. Прикінцеві положення

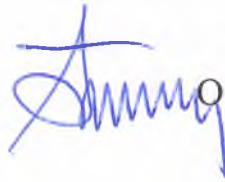
1. Стратегія розвитку бібліотеки НМАПО імені П. Л. Шупика затверджується вченою радою НМАПО імені П. Л. Шупика і вводиться в дію наказом ректора НМАПО імені П. Л. Шупика.

2. Зміни, доповнення та уточнення до Стратегії розвитку бібліотеки НМАПО імені П. Л. Шупика вносяться у порядку, що передбачений для її прийняття.

ПОГОДЖЕНО:

Проректор з науково-педагогічної роботи

«10» 12 20 18 р.

О. К. Толстанов

Керівник проблемної науково-дослідної

лабораторії з питань післядипломної

підготовки лікарів (провізорів)

«10» 12 20 18 р.

В. В. Краснов

Завідувач бібліотеки

«10» 12 20 18 р.

В. І. Бурлакова

Начальник юридичного відділу

«10» 12 20 18 р.

Т. І. Вознюк